

Valsts prezidente Vaira Vīķe-Freiberga pirms komunistiskā terora upuru piemiņai veltītās kantātes "Sarkanais vilciens" pirmatskaņojuma

Labvakar, dāmas un kungi!

Šodien, šajā sēru dienā, mums ir izdevība tiešām kuplākā sastāvā dzirdēt atskaņojumu darbam, kas tapis tieši šai dienai par piemiņu, un ir īpaši piemēroti, ka koncerts notiek šajās neierastajās telpās, jo šīs dienas notikumi, protams, saistās ar vilcieniem un ar aizvešanu.

Man bieži ir bijis jādomā, kā jutās tie ļaudis, kas bija izsūtīti, vēlāk savā dzīvē dzirdot atkal dzelzceļa dunoņu un dzelzceļa skaņas. Tas viņiem noteikti saistījās ar šiem smagajiem pārdzīvojumiem, jo reti kāds, kas no turienes atgriezās, nebija ar sabojātu veselību vai smagiem zaudējumiem savu tuvo radnieku lokā.

Ir simboliski piemēroti, ka šā vakara darbam vārdus ir rakstījis dzejnieks, kuru likteņa ceļi aizrāva uz rietumiem, uz rietumu trimdu, bet kuram prombūtne no dzimtenes sāpēja tikpat asi, cik tiem, kas bija vardarbīgi aizvesti. Viņš savā dzejā ir centies parādīt savu iejūtību un savu līdzjūtību aizvestajiem, un līdz ar to, ka Pētera Aigara dzeja ir atnākusi atpakaļ Latvijā un mums Latvijā audzis mūziķis ir komponējis tai mūziku, ir stiprinājies simbols, ka šeit ir redzama, dzirdama mūsu tautas atkalkopāsaaugšana, ka tās tautas daļas, kas tika vardarbīgi izšķirtas un atdalītas, jau vienmēr ir bijuši zari no viena un tā paša koka.

Es ceru, ka, šovakar klausoties šo Jura Kulakova un Pētera Aigara kopdarbu, mēs izjutīsim to, kas sāp, kas ir izteikts šajā darbā un kas ir mūsu visu, Latvijas tautas sāpe, un ka šī sāpe ir daļa no visas tās tautas bagātības, kas mums nāk līdzī. Prieki un sasniegumi ir mūsu un arī neveiksmes, traģēdijas un pārdzīvojumi, bet tas mūs padara par to, kas mēs esam, ka mēs esam unikāli, ne tādi kā citi pasaulē. Tas ir mūsu liktenis, tas mums ir nolikts, mūsu pienākums ir ar to dzīvot, un mūsu pienākums ir veidot mūsu nākotni un savu tautu pēc iespējas skaistāku un labāku.

Man šķiet, ka šāds koncerts ir īpaši piemērots un skaists veids, kā atzīmēt šo tautas sēru dienu, jo mēs manām, ka rodas ļaudis, kas cenšas nelietīgi izmantot šo dienu un tās simboliku, cenšoties to pierakstīt saviem personīgiem mērķiem vai lai populistiski izrādītos. Man šķiet, tas nav piemēroti, tas kaitē šīs dienas nopietnībai un svinīgumam.

Šā vakara programma turpretī ir tieši tāda, kā mēs 14.jūnijā varam sagaidīt un arī sagaidīsim. Paldies visiem tiem, kas ir darbojušies pie šā darba rašanās, kas atbalstījuši to finansiāli, un visiem izpildītājiem, kas šovakar stāsies mūsu priekšā.